

**برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری و طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری و الزام دستگاه های اجرایی
مربوط به اجرای وظایف و تکالیف مندرج در آنها - مصوب ۱۳۹۵/۰۹/۱۴**

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات - معاونت حقوقی ریاست جمهوری (Qavanin.ir)

برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری و طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری و الزام دستگاه های اجرایی
مربوط به اجرای وظایف و تکالیف مندرج در آنها - مصوب ۱۳۹۵/۰۹/۱۴

برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری و طرح
ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری و الزام دستگاه های
اجرایی مربوط به اجرای وظایف و تکالیف مندرج در آنها
مصوب ۱۳۹۵،۰۹،۱۴
با اصلاحات و الحاقات بعدی

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۹/۱۴ موافقت کرد:

کلیه دستگاه های اجرایی مقرر در برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری و طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری به شرح پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است، موظف به اجرای وظایف و تکالیف پیش بینی شده با رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط هستند.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رییس جمهور

الف. برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری

۱. در این برنامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- برنامه: برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری.

ب. دستگاه های اجرایی ذی ربط: وزارتخانه ها و سازمان هایی که بر حسب وظایف و مسئولیت های قانونی، در این برنامه وظیفه انجام و ارائه بخشی از خدمات به جامعه عشایری را به عهده دارند که شامل سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت آموزش و پرورش (سازمان نهضت سوادآموزی - دفتر آموزش و پرورش عشایری)، وزارت جهاد کشاورزی (سازمان امور عشایر ایران - سازمان آموزش، تحقیقات و ترویج کشاورزی)، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور)، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری می باشند.

پ. سواد: در مفهوم سنتی، سواد توانایی خواندن و نوشتن متون ساده به زبان فارسی و حساب کردن می باشد و در مفهوم نوین، این واژه به سطحی از خواندن و نوشتن که برای ارتباط کافی است، گفته می شود و یا سطحی که یک فرد بتواند مفهوم را بفهمد و انگاره ها و اندیشه هایش را تا جایی که بتواند در جامعه سهیم باشد، بیان کند.

ت. مهارت: هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی در جهت انجام دادن یک یا چند وظیفه در یک شغل معین یا توانایی آموخته شده ای که فرد می تواند با استفاده از آن در بازار کار جذب شده یا فعالیت نماید.

ث. مشاغل کشاورزی: مشاغلی که متصدیان آنها عهده دار اجرای فعالیت هایی مربوط به بخش کشاورزی و پشتیبانی آن می باشند و در نظام طبقه بندی مشاغل مشخص گردیده اند.

ج. صنایع دستی: مجموعه ای از صنایع هنری و سنتی که با محوریت خلاقیت، ذوق و زیبایی شناسی با طریق بهره گیری از مواد اولیه قابل دسترس و برگشت پذیر به طبیعت تولید می شود.

چ. مدرسه عشایری: مدرسه ای که بیش از (۵۰) درصد دانش آموزان آن را دانش آموزان عشایری تشکیل می دهند و به سه صورت آموزشگاه سیار، آموزشگاه نیمه سیار و آموزشگاه ثابت اداره می شوند.

ح. بازمانده از تحصیل: کسی که هیچگاه در هیچ مدرسه ای ثبت نام و تحصیل نکرده است.

خ. تارک تحصیل: کسی که حداقل یک بار برای تحصیل به مدرسه مراجعه نموده و ثبت نام کرده است اما در امتحانات پایان سال شرکت نکرده است.

د. پوشش تحصیلی: تحت پوشش قرار دادن افراد لازم التعلیم جامعه.

ذ. باسواد: فردی که توانایی خواندن و نوشتن متن ساده ای را به فارسی یا هر زبان دیگری دارد، خواه مدرک تحصیلی داشته باشد یا نداشته باشد.

ر. آموزش دهنده: فردی است که حداقل دارای مدرک تحصیلی دیپلم بوده و پس از گذراندن دوره های آموزشی و توجیهی نهضت سوادآموزی، مسئولیت جذب، ثبت نام و آموزش سواد و قرآن آموزی سوادآموزان را بر عهده دارد.

برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری و طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری و الزام دستگاه های اجرایی مربوط به اجرای وظایف و تکالیف مندرج در آنها - مصوب ۱۳۹۵/۰۹/۱۴

ز - دوره سوادآموزی: دوره ای که دانش و مهارت خواندن، نوشتن و حساب کردن و روخوانی قرآن مجید به همراه مهارت های اساسی زندگی برای درک بهتر مسایل فردی و اجتماعی به سوادآموزان ارائه می شود.

ژ - دوره انتقال: دوره ای که فرصت ادامه تحصیل را برای کسانی که دوره سوادآموزی را گذرانده اند یا کسانی که فاقد شرایط ادامه تحصیل در نظام آموزش و پرورش رسمی هستند، فراهم می سازد.

س - دوره تحکیم: دوره ای که فرصت استمرار و پایداری آموخته ها و کاربرد آن را برای کسانی که دوره سوادآموزی را گذرانده و تمایل به ادامه تحصیل ندارند فراهم می سازد و هدف دوره عبارت است از تثبیت و تعمیق مهارت های خواندن، نوشتن، حساب کردن، درک و فهم متون ساده به زبان فارسی، روخوانی قرآن و کاربرد آنها در زندگی فردی و اجتماعی افراد نوسواد.

ش - مرکز یادگیری محلی: واحد آموزشی که بر اساس نیازسنجی به منظور ارائه خدمات آموزشی به افراد بی سواد، شامل آموزش های سواد پایه، آموزش مهارت های اساسی زندگی، حقوق شهروندی و مهارت های اجتماعی در جهت توانمندسازی و ایجاد فرصت یادگیری مادام العمر با استفاده از ظرفیت واحدهای آموزشی وزارت آموزش و پرورش و یا از طریق مشارکت با سایر دستگاه ها و نهادها، حوزه های علمیه و بخش غیردولتی از جمله مدیریت های محلی (شهرداری ها و دهیاری ها)، سازمان های مردم نهاد و سایر موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی با هماهنگی شورای آموزش و پرورش استان ها فعالیت می نماید.

ص - آموزش فنی و حرفه ای عشایر: نوعی رویکرد آموزشی که در آن با بهره گیری از امکانات، تجهیزات و منابع انسانی مناسب به منظور مهارت آموزی در رشته های فنی و حرفه ای در مناطق پرجمعیت عشایری و با هدف توانمندسازی نیروهای فاقد تخصص عشایر و با ارتقای مهارت نیروهای شاغل در بخش های مختلف صنایع، خدمات و کشاورزی و حفاظت از منابع طبیعی و محیط زیست و در محدوده مشخصی به ارائه خدمات می پردازد.

ض - برنامه توانمندسازی مستمر عشایر: برنامه ای که با محوریت سازمان امور عشایر ایران و سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور و مشارکت تعدادی از دستگاه های دولتی و غیردولتی به منظور ارائه خدمات آموزشی مستمر به جامعه هدف در ابعاد فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی با رویکرد اشتغال پایدار برای یک دوره طراحی گردیده است.

ط - کارآموز: فردی که برای کسب مهارت های لازم در یک شغل با رضایت و اختیار کامل خود و در مورد اشخاص زیر (۱۸) سال با اطلاع و رضایت کتبی ولی و مطابق مقررات آموزشی در یک کارگاه آموزشی بر اساس دستورالعمل مشغول آموزش می شود.

ظ - کانون آموزش عشایر: مناطقی که محل تجمع عشایر (حداقل ۲۰ خانوار) بوده و امکان ارائه خدمات آموزشی مهارتی در آنها فراهم می گردد.

تبصره - سایر تعاریف مرتبط با جامعه عشایری در این برنامه، بر اساس تعاریف مندرج در آیین نامه ساماندهی عشایر موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۶۸۸ / ت ۳۲۴۶۷ ه مورخ ۲۹ / ۳ / ۱۳۸۴ خواهد بود.

۲ - اهداف برنامه به شرح زیر است:

الف - گسترش عدالت اجتماعی، رشد آگاهی، ارتقای کیفیت زندگی، بهبود وضعیت اشتغال و افزایش نرخ بهره وری و ارزش افزوده فعالیت های اقتصادی جامعه عشایری.

ب - ایجاد مشارکت و استفاده از ظرفیت های جوانان و دانش آموختگان عشایری برای توانمندسازی جامعه عشایری و فراهم نمودن زمینه رشد و شکوفایی استعدادها دانش آموزان عشایری با ورود به دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی.

پ - استانداردسازی و هماهنگ نمودن فعالیت دستگاه های اجرایی ذی ربط برای ارائه خدمات در مناطق عشایری، متناسب با وضعیت زندگی و زیست عشایر (کوچ، استقرار و فعالیت ها).

ت - پوشش تحصیلی کامل افراد لازم التعلیم و جلوگیری از ترك تحصیل دانش آموزان عشایری بعد از دوره ابتدایی.

ث - تحت پوشش قرار دادن افراد بی سواد و کم سواد عشایری با به صفر رساندن بی سوادی در گروه سنی ۱۰ تا ۴۹ ساله.

ج - توانمندسازی و ارتقای سطح دانش و مهارت عشایر از طریق آموزش های فنی و حرفه ای و آموزش مشاغل کشاورزی و صنایع دستی با رویکرد توسعه اشتغال پایدار.

چ - توان افزایش عشایر در حفاظت از محیط زیست و منابع طبیعی.

۳ - دستگاه های اجرایی ذی ربط موظفند در راستای وظایف ذاتی خود و اهداف و وظایف تعیین شده در برنامه، نسبت به اجرای برنامه به شرح مندرج در آن اقدام و در تنظیم بودجه های سنواتی و تدوین اهداف کمی برنامه های کوتاه مدت و میان مدت با اختصاص اعتبارات ویژه، برای مناطق و جامعه عشایری کوچنده اقدام نمایند. همچنین سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است اعتبارات اختصاصی برای اجرای پروژه های پیشنهادی دستگاه های اجرایی ذی ربط برای اجرای این برنامه در قالب اعتبارات سالیانه دستگاه ها را تأمین نماید.

برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری و طرح ویژه آرایه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری و الزام دستگاه های اجرایی مربوط به اجرای وظایف و تکالیف مندرج در آنها - مصوب ۱۳۹۵/۰۹/۱۴

تبصره ۱ - اقدامات و فعالیت های پیش بینی شده در این برنامه، نافی سایر اقدامات و فعالیت های جاری دستگاه های ذی ربط برای جامعه عشایری که در برنامه به آنها اشاره نشده است، نخواهد بود.

تبصره ۲ - مسئولیت کنترل و نظارت بر حسن اجرای این ماده در سطح ملی به عهده سازمان برنامه و بودجه کشور و در سطح استان ها و شهرستان ها به شهرستان ها و فرمانداران به عنوان روسای شوراهای برنامه ریزی و توسعه استان ها و شهرستان ها می باشد.

۴ - سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران موظف است در راستای فرهنگ سازی برای ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری، تقویت و گسترش برنامه های آموزشی و مقابله با بی سوادی، ایجاد حساسیت و تقاضا در افراد بی سواد جامعه، نسبت به تهیه و پخش برنامه های مناسب و ویژه با همکاری و یا حسب درخواست دستگاه ها اقدام و در اولویت قرار دهد.

۵ - سازمان برنامه و بودجه کشور و شورای برنامه ریزی و توسعه استان ها و شهرستان های عشایری موظفند اعتبارات مورد نیاز این برنامه را در سرجمع اعتبارات دستگاه های ذی ربط پیش بینی و تامین نمایند.

۶ - دستگاه های اجرایی ذی ربط در جمع آوری اطلاعات و بانک های اطلاعاتی خود، برش جامعه عشایری را همانند شهری و روستایی تعیین و در گزارشات ادواری و آمار نامه های خود لحاظ نمایند.

۷ - دستگاه های اجرایی ذی ربط موظفند گزارش عملکرد سالانه، برنامه ای و موردی (حسب درخواست) برای جامعه عشایری را در زمان های تعیین شده به دبیرخانه شورای عالی عشایر مستقر در سازمان امور عشایر ایران ارسال نمایند. دبیرخانه شورای عالی عشایر وظیفه پیگیری تهیه این گزارش ها را به عهده دارد.

۸ - در جهت سیاستگذاری، هدایت، راهبري و اجرایی نمودن برنامه، "کمیته راهبري برنامه" با عضویت دستگاه های اجرایی ذی ربط، در سطح ملی، استانی و شهرستانی تحت نظر شورای عالی عشایر کشور به شرح زیر تشکیل می گردد.

الف - ترکیب اعضای کمیته راهبري برنامه:

۱ - رییس سازمان امور عشایر ایران (رییس)

۲ - معاون توسعه امور اجتماعی و عمومی سازمان برنامه و بودجه کشور یا نماینده تام الاختیار

۳ - معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش یا نماینده تام الاختیار وزارت مذکور

۴ - معاون آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش یا نماینده تام الاختیار وزارت مذکور

۵ - رییس سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

۶ - رییس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی

۷ - رییس سازمان نهضت سوادآموزی

۸ - معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

۹ - معاون آموزش و پژوهش سازمان حفاظت محیط زیست

۱۰ - معاون ذی ربط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا نماینده تام الاختیار وزارت مذکور

ب - وظایف کمیته راهبري برنامه:

۱ - سیاست گذاری و بستر سازی برای اجرای برنامه، بررسی و رفع مسایل و مشکلات فراروی اجرای برنامه

۲ - اولویت بندی، تهیه، تصویب و ابلاغ طرح ها، برنامه ها، ضوابط و دستورالعمل های اجرایی مورد نیاز

۳ - ارزیابی و نظارت عالی بر اجرای برنامه و هماهنگ نمودن سازمان ها و دستگاه های دولتی و غیردولتی جهت حمایت و توسعه و ترویج برنامه

۴ - آرایه گزارش نوبه ای به شورای عالی عشایر، شورای عالی اشتغال و سایر نهادها و دستگاه های ذی ربط

۵ - تشکیل کارگروه های تخصصی برای تدوین دستورالعمل ها، استانداردها، الگوهای آموزشی، تربیت و بازآموزی مربیان، تعیین صلاحیت و ارزشیابی مهارت آموختگان، اعطای گواهینامه و سایر موارد مربوط.

تبصره ۱ - دبیرخانه کمیته راهبري برنامه در سازمان امور عشایر ایران قرار دارد.

برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری و طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری و الزام دستگاه های اجرایی مربوط به اجرای وظایف و تکالیف مندرج در آنها - مصوب ۱۳۹۵/۰۹/۱۴

تبصره ۲ - وظایف دبیرخانه کمیته، کارگروه های استانی و شهرستانی را کمیته راهبردی برنامه تعیین می نماید.

تبصره ۳ - کارگروه های استانی و شهرستانی با وظایف مشابه و ترکیب اعضای متناظر با کمیته تشکیل می گردد.

ب - طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری

۱ - در این طرح، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری کشور.

ب - دستگاه ها و نهادهای فرهنگی ذی ربط: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت کشور، وزارت آموزش و پرورش، وزارت ورزش و جوانان، سازمان برنامه و بودجه کشور، معاونت رییس جمهور در امور زنان و خانواده، بنیاد شهید و امور ایثارگران، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، سازمان تبلیغات اسلامی، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان اوقاف و امور خیریه، سازمان بسیج عشایری، ستاد اقامه نماز، نهاد کتابخانه های عمومی کشور، سازمان امور عشایر ایران، دستگاه های مذکور بر حسب وظایف ذاتی و قانونی و نیز وظایف تعیین شده در این طرح، مسئولیت انجام و ارائه بخشی از خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری را به عهده دارند.

پ - خدمات فرهنگی و مذهبی: آن دسته از خدمات، وظایف و مسئولیت هایی که دستگاه ها و نهادهای فرهنگی بر اساس وظایف قانونی و ذاتی خود مجری آن بوده و موظف به ارائه آن خدمات به آحاد جامعه می باشند.

ت - دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی عشایر که در سازمان امور عشایر ایران مستقر می باشد.

تبصره - سایر تعاریف مرتبط با جامعه عشایری در این طرح، بر اساس تعاریف مندرج در آیین نامه ساماندهی عشایر به شماره ۱۸۶۸۸ / ت / ۳۲۴۶۷ هـ مورخ ۲۹ / ۳ / ۱۳۸۴ خواهد بود.

۲ - اهداف طرح به شرح زیر است:

الف - محرومیت زدایی، توسعه متوازن، ساماندهی و ارتقای کیفیت زندگی و تعالی فرهنگی و معنوی عشایر با بسط عدالت فرهنگی و اجتماعی بین جوامع

ب - پاسداری از ارزش های امیل و موارث فرهنگی و معنوی، حفظ هویت ایرانی - اسلامی و رشد و شکوفایی استعدادها و ظرفیت های انسانی، شناساندن و معرفی پتانسیل ها و توانمندی های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه عشایری

پ - تعیین و ارتقای شاخص های فرهنگی و مذهبی در جامعه عشایری حداقل به سطح وضعیت آن شاخص در مناطق روستایی کشور

ت - نظام مند بودن فرآیند شناخت، برنامه ریزی، ساماندهی و اجرای خدمات فرهنگی و مذهبی برای عشایر با شناسایی و احصای وظایف و مسئولیت ها و خدمات قابل ارائه دستگاه ها و نهادهای فرهنگی

۳ - دستگاه ها و نهادهای فرهنگی ذی ربط موظفند ضمن اجرای وظایف تعیین شده در طرح، در تنظیم بودجه های سنواتی و تدوین اهداف کمی در برنامه های کوتاه مدت و میان مدت با اختصاص اعتبارات ویژه متناسب با جمعیت عشایر، نسبت به تدوین برنامه عملیاتی و انجام وظایف مربوط به حوزه مسئولیت خود در قالب این طرح برای مناطق و جامعه عشایری کوچنده اقدام نمایند.

تبصره - مسئولیت کنترل و نظارت بر حسن اجرای این ماده در سطح ملی به عهده سازمان برنامه و بودجه کشور و در سطح استان ها و شهرستان ها به عهده استانداران و فرمانداران به عنوان روسای شوراهای برنامه ریزی و توسعه استان ها و شهرستان ها می باشد.

۴ - دستگاه ها و نهادهای فرهنگی ذی ربط، ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ طرح، با هماهنگی و همکاری سازمان امور عشایر ایران، نسبت به تعیین شاخص های فعالیت ها و خدمات قابل ارائه به جامعه عشایری در حوزه وظایف خود اقدام و با تعیین سال ۱۳۹۴ به عنوان سال پایه و همچنین تعیین اهداف کمی خود برای برنامه های توسعه، به گونه ای برنامه ریزی نمایند که میزان برخورداری عشایر از شاخص های مذکور تا پایان برنامه ششم توسعه، حداقل به سطح وضعیت آن شاخص در مناطق روستایی کشور برسد.

۵ - دستگاه ها و نهادهای فرهنگی ذی ربط به منظور ارائه خدمات مطلوب، ارزیابی و کنترل فعالیت ها و خدمات ارائه شده به جامعه عشایری کشور، با اصلاح و استفاده بهینه از وضع موجود، نسبت به تعریف ساختار اداری و تشکیلاتی مناسب برای عشایر در آن دستگاه اقدام نمایند.

۶ - دستگاه ها و نهادهای فرهنگی ذی ربط در جمع آوری اطلاعات و بانک های اطلاعاتی، برش جامعه عشایری را همانند شهری و روستایی تعیین و در گزارشات ادواری و آمار نامه های خود لحاظ نمایند.

۷ - دستگاه ها و نهادهای فرهنگی ذی ربط موظفند گزارش عملکرد برنامه ای، سالانه و موردی (حسب درخواست) برای جامعه عشایری را در زمان های تعیین شده به

برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری و طرح ویژه ارایه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری و الزام دستگاه های اجرایی مربوط به اجرای وظایف و تکالیف مندرج در آنها - مصوب ۱۳۹۵/۰۹/۱۴

دبیرخانه مستقر در سازمان امور عشایر ایران ارسال نمایند. دبیرخانه وظیفه پیگیری تهیه این گزارش ها را به عهده دارد.

۸. وظایف، مسئولیت ها و خدمات فرهنگی و مذهبی دستگاه ها و نهادهای فرهنگی ذی ربط به عشایر به شرح زیر است:

الف - سازمان برنامه و بودجه کشور :

- ۱ - توجه به مسایل فرهنگی جامعه عشایری در نظام برنامه ریزی کشور و پیش بینی الزامات متناسب با نیاز آنان در برنامه های بلند مدت، میان مدت و کوتاه مدت
- ۲ - بررسی و توجه به بودجه پیشنهادی و موافقتنامه های دستگاه های اجرایی برای تحقق برنامه های آنان در سطح ملی و استانی به منظور اجرای طرح ویژه ارایه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری
- ۳ - ارایه راهکارهای اجرایی مناسب برای اصلاح ساختار تشکیلات سازمانی دستگاه های اجرایی با هدف اجرای طرح
- ۴ - نظارت بر عملکرد دستگاه های اجرایی در ارتباط با نحوه اجرای طرح و ارایه گزارش به مراجع ذی صلاح

ب - معاونت رییس جمهور در امور زنان و خانواده

- ۱ - بررسی، شناسایی و تحلیل وضعیت زنان و خانواده عشایر
- ۲ - شناساندن و معرفی پتانسیل ها، ویژگی ها و توانمندی های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی زنان و خانواده عشایر
- ۳ - برنامه ریزی و هماهنگی با همکاری دستگاه های اجرایی ذی ربط به منظور ارتقای مهارت های زندگی و تحکیم خانواده های عشایری از طریق اجرای دوره های آموزشی ویژه مروجان، مبلغان و مدرسان در مناطق عشایری
- ۴ - حمایت از طرح های توانمندسازی جامعه عشایری با بهره گیری از امکانات و ظرفیت های بخش دولتی، سازمان های مردم نهاد و تشکل های فرهنگی و مذهبی
- ۵ - احصای شاخص های توسعه فرهنگی زنان عشایری و برنامه ریزی برای ارتقای آن از طریق دستگاه های ذی ربط
- ۶ - شناسایی ظرفیت های فرهنگی دستگاه های اجرایی برای اجرای برنامه هایی با موضوع تشکیل و تحکیم خانواده

پ - بنیاد شهید و امور ایثارگران

- ۱ - برگزاری کنگره های ملی و استانی ایثار و شهادت ویژه جامعه عشایری به صورت فصلی و سالانه.
- ۲ - ساخت یادمان شهدای عشایر و تجلیل از قهرمانان ملی و مذهبی این جامعه و بهسازی مزار شهدای عشایر.
- ۳ - طرح تکریم خانواده های شهدا و ایثارگران عشایری و ارایه خدمات لازم در قالب طرح سپاس.
- ۴ - مستندسازی آمار و اطلاعات و تهیه بانک اطلاعات شهدا و جانبازان معزز جامعه عشایری با همکاری دستگاه های ذی ربط (سازمان بسیج جامعه عشایری و سازمان امور عشایر ایران).
- ۵ - توجه به شهدای عشایر در مناطق مین گذاری و یا کسانی که توسط معاندین نظام و تروریست ها به ویژه در نقاط مرزی به شهادت رسیده و می رسند و تهیه پرونده ایثارگری برای این دسته از عشایر.

ت - سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

- ۱ - برگزاری نمایشگاه ها، جشنواره ها و همایش ها به منظور معرفی توانمندی های فرهنگی، جاذبه های گردشگری و تولیدات صنایع دستی عشایر کشور به صورت شهرستانی، استانی، ملی و بین المللی و در قالب تقویم زمانی مشخص
- ۲ - برنامه ریزی برای توسعه گردشگری عشایری با تقویت و توسعه زیربناهای مورد نیاز
- ۳ - تشکیل "کارگروه ملی توسعه گردشگری عشایری" با عضویت دستگاه های اجرایی ذی ربط و با مشارکت بخش های تعاونی و خصوصی فعال در این بخش
- ۴ - ثبت، مستندسازی و حفظ میراث مادی، معنوی و ارزش های فرهنگی اصیل و صنایع دستی عشایر به ویژه در حوزه سبک زندگی
- ۵ - شناسایی، مطالعه و مستند کردن عناصر فرهنگی، هنری، بومی، گویش ها و لهجه های محلی، مناسک و آیین های بومی و محلی، موسیقی، ادبیات، صنایع دستی موجود و در حال فراموشی عشایری

برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری و طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری و الزام دستگاه های اجرایی مربوط به اجرای وظایف و تکالیف مندرج در آنها - مصوب ۱۳۹۵/۰۹/۱۴

- ۶- تحقیق، تدوین و نشر دانش بومی عشایر
- ۷- ایجاد، راه اندازی و تقویت خانه های فرهنگ عشایری به عنوان مراکز کارآفرینی صنایع دستی و دیگر فعالیت های فرهنگی و گردشگری در استان ها و شهرستان های عشایری
- ۸- شناسایی، مطالعه و ثبت کوچ و ایل راه های عشایری به عنوان میراث معنوی کشور
- ۹- ایجاد و راه اندازی موزه های فرهنگی و گردشگری عشایری در شهرستان ها و استان های عشایری
- ۱۰- ایجاد پایگاه اطلاع رسانی و تهیه اطلس فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی عشایر ایران در سطح استانی و ملی
- ۱۱- شناسایی و مطالعه جامع پتانسیل های فرهنگی، نقاط مستعد و جاذبه های گردشگری و تولیدات صنایع دستی مناطق عشایری
- ۱۲- حمایت و کمک به ایجاد، توسعه و ساماندهی تشکل های بومی گردشگری عشایری
- ۱۳- حمایت و کمک به ایجاد دهکده های توریستی و گردشگری عشایری در مناطق مستعد عشایری
- ۱۴- حمایت و کمک به ایجاد اقامتگاه ها و اتر اقامتگاه های گردشگری در مناطق عشایری
- ۱۵- ارائه مشوق ها و تسهیلات لازم برای حمایت از بخش غیردولتی برای سرمایه گذاری در بخش صنایع دستی و گردشگری عشایر
- ۱۶- حمایت از ارائه آموزش های مرتبط با خدمات گردشگری و صنایع دستی برای جوامع محلی
- ۱۷- ایجاد و راه اندازی غرفه های ارائه محصولات صنایع دستی عشایری
- ۱۸- برنامه ریزی و هماهنگی لازم به منظور طراحی تقویم مشخص برگزاری نمایشگاه های استانی و ملی عرضه محصولات و تولیدات صنایع دستی عشایر با همکاری سازمان امور عشایر ایران
- ۱۹- حمایت از تولید صنایع دستی در مناطق عشایری و کمک به عرضه محصولات به بازارهای مصرف با هدف کمک به اقتصاد، فرهنگ و هنر عشایری
- ۲۰- برنامه ریزی، مطالعه و ارائه طرح های مربوط به توسعه صنایع دستی
- ۲۱- تامین و ارائه تسهیلات و منابع مالی، ایجاد صندوق حمایت و تامین نهاده های مورد نیاز تولید به عشایر در مشاغل مربوط به صنایع دستی
- ۲۲- فراهم نمودن زمینه بازاریابی (خرید و فروش و تبلیغات) محصولات تولیدی صنایع دستی جامعه عشایری و راه اندازی و توسعه نمایشگاه های منطقه ای، ملی و بین المللی
- ۲۳- اجرای دوره های آموزشی- توجیهی برای کارشناسان مرتبط با عشایر در بحث صنایع دستی
- ۲۴- شناسایی، مستندسازی و طبقه بندی صنایع دستی تولیدی عشایر و شناسنامه دار کردن صنایع مزبور و حمایت از صنعتگران عشایر و معرفی به ادارات کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان ها
- ۲۵- ایجاد بانک جامع اطلاعات صنایع دستی و وارد نمودن اطلاعات و آمار محصولات تولیدی صنایع دستی عشایر در آن
- ۲۶- فراهم کردن زمینه بیمه نمودن تولیدکنندگان و محصولات صنایع دستی جامعه عشایری
- ۲۷- بررسی، مطالعه و شناسایی بازارهای هدف محصولات صنایع دستی عشایر و ارائه طرح ها و نقشه های متناسب با نیازهای بازار به تولیدکنندگان صنایع دستی عشایر
- ۲۸- شناسایی خوسه های کسب و کار عشایری و برنامه ریزی جهت تقویت آن
- ۲۹- تهیه و تولید بسته های تبلیغاتی و فرهنگی صنایع دستی جهت معرفی و ارتقای سطح آگاهی عمومی نسبت به این صنایع
- ۳۰- شناساندن و معرفی پتانسیل ها، ویژگی ها و توانمندی های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی عشایر

ث- وزارت آموزش و پرورش

- ۱- اجرای طرح سفیران آسمانی و مبلغان دینی در ایام مناسبی با همکاری سازمان تبلیغات اسلامی و دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم برای دانش آموزان مدارس شبانه روزی عشایری

برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری و طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری و الزام دستگاه های اجرایی مربوط به اجرای وظایف و تکالیف مندرج در آنها - مصوب ۱۳۹۵/۰۹/۱۴

- ۲- اجرای برنامه آموزشی حفظ و روانخوانی و انجام مسابقات قرآنت قرآن مجید در مدارس شبانه روزی عشایری
- ۳- اجرای برنامه آموزش تخصصی قرآن مجید ویژه معلمان کلاس های چند پایه
- ۴- برگزاری اردوهای فرهنگی کشوری دانش آموزان عشایر در شهرهای مقدس و مذهبی
- ۵- برگزاری مسابقات و بازی های بومی و محلی دانش آموزان عشایر در سطوح مدارس شهرستانی، استانی و ملی
- ۶- برگزاری یادمان و کنگره شهدای معلمان و دانش آموزان عشایری با همکاری دستگاه های ذی ربط
- ۷- شناسایی و ساماندهی و حمایت از مولفین معلم و دانش آموزان عشایری با همکاری سایر دستگاه های ذی ربط
- ۸- تلاش در راستای شناسایی و معرفی مشاهیر و مفاخر عشایری با همکاری سایر دستگاه های ذی ربط
- ۹- بازبینی کتب درسی به منظور شناساندن و معرفی ویژگی ها و توانمندی های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی عشایر در کتب درسی دانش آموزان در مقاطع تحصیلی
- ۱۰- توسعه و تجهیز کتابخانه های مدارس عشایری با همکاری دستگاه های اجرایی ذی ربط
- ۱۱- ارائه آموزش های مهارتی، شغلی و بومی کوتاه مدت به دانش آموزان دوره متوسطه شبانه روزی عشایری در اوقات فراغت در قالب طرح مهارت آموزان جوان
- ۱۲- اجرای طرح مشاوران سیار
- ۱۳- اجرای طرح پیشگیری از آسیب های اجتماعی با تاکید بر آموزش مهارت زندگی با رویکرد تشکیل و تحکیم خانواده سالم
- ۱۴- برگزاری جشنواره مسابقات فرهنگی، هنری، قرآن و نماز
- ۱۵- اجرای طرح ساخت و تجهیز نمازخانه های مدارس عشایری
- ۱۶- تقویت تشکیلات دانش آموزی به منظور خودباوری و استفاده کیفی از دانش آموزان در برنامه های مدارس
- ۱۷- تقویت انجمن اولیا مدارس به منظور مشارکت اولیا در برنامه های مدارس و آموزش خانواده
- ۱۸- برگزاری پایگاه های تابستانی به منظور غنی سازی اوقات فراغت دانش آموزان
- ۱۹- برگزاری المپیاد ورزشی درون آموزشگاهی برای دانش آموزان عشایری

ج- کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

- ۱- ایجاد پایگاه های ثابت فرهنگی هنری در فصل بیلاق و در محل استقرارگاه های ثابت عشایر
- ۲- عرضه کتاب و اجرای فعالیت های فرهنگی نظیر فیلم، توزیع سرگرمی ها، قصه گوئی و در قالب خدمات رسانی کتابخانه های سیار
- ۳- اجرای تئاتر با تریلی سیار کانون
- ۴- کمک به توسعه، ترویج و تعمیق فرهنگ عشایر از طریق تشویق نویسندگان، شاعران، هنرمندان و پژوهشگران کانون به تولید اثر
- ۵- مشارکت در برگزاری نمایشگاه ها و جشنواره های فرهنگی و هنری ویژه کودکان و نوجوانان عشایر

ح- وزارت کشور

- ۱- ابلاغ طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری کشور به استانداران، فرمانداران و حوزه های ذی ربط پس از طی مراحل قانونی، نظارت بر اجرا و دریافت گزارشات لازم و ارائه آن به دبیرخانه
- ۲- اختصاص و هزینه بخشی از اعتبارات فرهنگی و مذهبی استان و شهرستان به تناسب جمعیت عشایر به امور فرهنگی - مذهبی و زیرساخت های مربوط به آن به عشایر توسط استانداران و فرمانداران استان ها و شهرستان های دارای جمعیت عشایری از طریق شورای برنامه ریزی و توسعه استان و شهرستان
- ۳- جلب مشارکت دستگاه های ذی ربط و ایجاد هماهنگی و همکاری از طریق استانداری ها، فرمانداری ها و بخشداری ها در راستای توجه به امور فرهنگی و اجتماعی عشایر همزمان با اجرای برنامه های مربوط به توسعه مناطق عشایری

برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری و طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری و الزام دستگاه های اجرایی مربوط به اجرای وظایف و تکالیف مندرج در آنها - مصوب ۱۳۹۵/۰۹/۱۴

۴ - اقدام در جهت ارتقای سطح تعامل و همکاری مؤثر دستگاه های ذی ربط در حوزه عشایر به منظور تخصیص امکانات فرهنگی و اجتماعی متناسب با جمعیت آنان در نقاط عشایری حداقل به میزان سایر روستاهای یکجانشین کشور در همان واحد تقسیماتی

۵ - نظارت و پایش مسایل و مشکلات و آسیب های فرهنگی و اجتماعی جامعه عشایری با همکاری سازمان امور عشایر ایران و دستگاه های اجرایی ذی ربط و تلاش در رفع مشکلات

۶ - برنامه ریزی به منظور توانمندسازی سازمان های مردم نهاد و فرهنگی و مذهبی در جامعه عشایری و فراهم آوردن زمینه فعالیت های قانونی آنها در میان عشایر کشور

۷ - همکاری با سازمان امور عشایر ایران در جهت اخذ نیازهای فرهنگی و اجتماعی جامعه عشایری و پیگیری طرح موارد در شورای برنامه ریزی و توسعه استان و اختصاص اعتبار به آن

۸ - شناسایی استعدادهای منطقه ای و تعیین نیازمندی های عشایری و تصمیم گیری، هماهنگی، هدایت و برنامه ریزی و بودجه ریزی استان با تأکید بر اولویت های توسعه منطقه ای عشایر در چهارچوب سیاست ها و راهبردهای توسعه ملی

۹ - بررسی و مطالعه خصوصیات و ویژگی های فرهنگی - اجتماعی عشایر و ارائه طرح های لازم به منظور رفع نیازمندی های فرهنگی و اجتماعی آنان با هماهنگی دستگاه های ذی ربط

۱۰ - هماهنگی بین دستگاه های استانی برای اجرای برنامه های فرهنگی، رعایت اولویت بندی و زمان بندی اقدامات و نیز بهبود و استمرار خدمات رسانی به عشایر توسط استانداران استان های ذی ربط

۱۱ - شناساندن و معرفی پتانسیل ها، ویژگی ها و توانمندی های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی عشایر در سطوح مختلف

خ - وزارت ورزش و جوانان

۱ - تدوین و ارائه طرح جامع ورزش عشایری با همکاری سازمان امور عشایر ایران

۲ - شناسایی، مستندسازی، ساماندهی و ترویج بازی های بومی و محلی مناطق عشایری

۳ - برگزاری مسابقات ورزشی در مناطق عشایری در قالب تقویم ورزشی به صورت شهرستانی، استانی و ملی

۴ - توزیع امکانات و اقلام ورزشی در مناطق عشایری

۵ - برگزاری المپیادهای ورزشی عشایر

۶ - برگزاری جشنواره های ورزشی (شهرستانی، استانی، منطقه ای و ملی)

۷ - برگزاری دوره های آموزشی تربیت مربی و داور در چهارچوب مقررات مربوط

۸ - برگزاری دوره های دانش افزایی ورزشی در چهارچوب مقررات مربوط

۹ - توسعه ورزش های همگانی و تهیه سازوکارهای شناسایی استعدادهای ورزش های قدرتی و استقامتی در مناطق عشایری

۱۰ - تبیین و تدوین سیاست ها و برنامه های راهبردی در امور جوانان عشایری

۱۱ - برنامه ریزی، سیاست گذاری و اجرای طرح های ملی ویژه جوانان عشایری، توسعه و افزایش مشارکت اجتماعی جوانان و ارائه راهکارهای مناسب برای کارآتر نمودن و بهره مندی از توانمندی های جوانان عشایری در اجرای طرح های ملی

۱۲ - برنامه ریزی برای انتخاب جوان نمونه عشایری، نمادسازی در جامعه عشایری، حمایت از سازمان های مردم نهاد جوانان عشایری، اوقات فراغت، اشتغال، ازدواج و تحصیل جوانان عشایری

د - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

۱ - پیش بینی اعتبارات لازم در بودجه های سنواتی به منظور ارتقای فرهنگ جامعه عشایری

۲ - شناسایی و حمایت از استعدادها و گروه های فرهنگی هنری، هنرمندان و اهل قلم جامعه عشایری

۳ - راه اندازی و حمایت از کانون های فرهنگی هنری، مراکز فرهنگی دیجیتال و کتابخانه های ثابت و سیار در مناطق مستعد و پرتراکم عشایری

برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری و طرح ویژه ارایه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری و الزام دستگاه های اجرایی مربوط به اجرای وظایف و تکالیف مندرج در آنها - مصوب ۱۳۹۵/۰۹/۱۴

- ۴- برگزاری جشنواره ها و همایش های محلی، ملی و بین المللی به منظور معرفی و شناساندن ویژگی ها، قابلیت ها، پتانسیل ها و ارزش های فرهنگی و اجتماعی عشایر
  - ۵- حمایت از انتشار کتب و آثار ادبی ویژه عشایر، توزیع آن و تجلیل از نویسندگان برتر این حوزه در جشنواره های استانی و ملی
  - ۶- مطالعه و حمایت از راه اندازی موسسات قرآنی در نقاط پرتراکم عشایر و شناسایی استعداد های برتر قرآنی
  - ۷- تلاش جهت تهیه و تولید آثار سینمایی و سمعی و بصری در خصوص جامعه عشایری، پیش بینی نمایش آثاری با مضامین عشایری در جشنواره های ملی و بین المللی
  - ۸- تلاش برای ثبت یک روز به نام «روز ملی عشایر» در شورای فرهنگ عمومی
  - ۹- برنامه ریزی برای شناسایی و ساماندهی افراد مستعد عشایری در زمینه هایی از قبیل تربیت مبلغ، معلم قرآن، هنرمند، کتابدار، خبرنگار افتخاری.
  - ۱۰- برنامه ریزی و ساماندهی اعزام افراد و گروه های سیار فرهنگی و هنری در جامعه عشایری و حمایت از توزیع بسته های فرهنگی هنری برای ایشان
  - ۱۱- بررسی و مطالعه در جهت تدوین و استاندارد سازی شاخص های فرهنگی جامعه عشایری
  - ۱۲- حمایت از پژوهش های فرهنگی هنری (بنیادی و کاربردی) مرتبط با جامعه عشایری
  - ۱۳- اعزام تیم های خبری و رسانه ای جهت شناسایی و معرفی ظرفیت ها و ویژگی های فرهنگی- هنری جامعه عشایری
  - ۱۴- حمایت از نشریات مکتوب و مجازی مرتبط با حوزه عشایر و تسریع در صدور مجوز های مربوط
  - ۱۵- اختصاص بخش ویژه نشریات عشایری در نمایشگاه و جشنواره مطبوعات
  - ۱۶- پیش بینی و برنامه ریزی کارگاه های آموزشی برای علاقه مندان فرهنگی، هنری و رسانه ای جامعه عشایری
  - ۱۷- تسریع در صدور مجوز های موسسات و مراکز فرهنگی، هنری، رسانه ای و سینمایی
  - ۱۸- فراهم نمودن زمینه های لازم جهت جلب مشارکت جامعه عشایری در جشنواره ها و مناسبت های ملی و مذهبی
  - ۱۹- شناسایی مشاهیر و مفاخر عشایری و معرفی آنان به جامعه از طرق مختلف با همکاری دستگاه های ذی ربط
  - ۲۰- شناساندن و معرفی پتانسیل ها، ویژگی ها و توانمندی های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی عشایر
- د** - سازمان اوقاف و امور خیریه

- ۱- مشارکت در ساخت و احداث مساجد و اماکن مذهبی در مناطق عشایری، مسیر کوچ و کانون های اسکان دایم عشایر
- ۲- ساخت و احداث مسجد و اماکن مذهبی در مناطق عشایری
- ۳- ساخت خانه عالم در کانون های توسعه مناطق عشایری
- ۴- رسیدگی به امور مساجد و بقاع متبرکه در مناطق عشایری

ر - نهاد کتابخانه های عمومی کشور

- ۱- راه اندازی و تجهیز کتابخانه های دایم در مناطق استقرار دایم و کانون های اسکان عشایر با استفاده از ظرفیت های دولتی و غیردولتی مانند مدارس
- ۲- ایجاد و راه اندازی کتابخانه های سیار در مناطق عشایری با هماهنگی با دستگاه های اجرایی ذی ربط
- ۳- برگزاری مسابقات کتابخوانی در مناطق عشایری در سطح شهرستانی، استانی و ملی
- ۴- احصا و ارتقای شاخص سرانه مطالعه در جامعه عشایری حداقل به میزان روستاها
- ۵- احصا و ارتقای شاخص دسترسی به مجلات و نشریات در جامعه عشایری حداقل به میزان روستاها
- ۶- انجام پژوهش جهت طراحی مدل کتابخانه سیار ویژه مناطق عشایری متناسب با جمعیت و شرایط اقلیمی این مناطق

ز - سازمان تبلیغات اسلامی

- ۱- اعزام مبلغین دینی به صورت فصلی و مناسبتی به مناطق عشایری

برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری و طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری و الزام دستگاه های اجرایی مربوط به اجرای وظایف و تکالیف مندرج در آنها - مصوب ۱۳۹۵/۰۹/۱۴

۲. شناسایی و به کارگیری افراد واجد شرایط تبلیغ در جامعه عشایری به عنوان مبلغ خود استقرار با همکاری سازمان امور عشایر ایران و سازمان بسیج عشایری
۳. دریافت تقویم سالانه استقرار عشایر به صورت زمانی و مکانی جهت اعزام مبلغ با توجه به پتانسیل، ویژگی و توانمندی های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی عشایر
۴. اجرای دوره های آموزش احکام و شعائر اسلامی در مناطق عشایری به وسیله مبلغین اعزامی
۵. برنامه برای جذب و آموزش افراد واجد شرایط از جوانان مستعد عشایری برای تربیت مربی قرآن با همکاری سازمان امور عشایر ایران و سازمان بسیج عشایری
۶. ثبت و مستندسازی خاطرات رزمندگان اسلام
۷. اعزام مبلغ مشاور خانواده و اجرای گفتمان دینی (پرسش و پاسخ) به مناطق عشایری
۸. استقرار مبلغ در کانون های اسکان عشایر
۹. توزیع بسته های فرهنگی با هدف ترویج اصول، احکام و ارزش دینی و مذهبی مانند قرآن مجید، کتب مذهبی، رساله و سایر محصولات فرهنگ دینی و مذهبی
۱۰. شناساندن و معرفی پتانسیل ها، ویژگی ها و توانمندی های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی عشایر در بین افراد و اقشار تاثیرگذار، مبلغین و مستقرین در محل استقرار جامعه عشایری

س. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

۱. حمایت و اعزام گروه های مبلغ به مناطق عشایری
۲. اعزام مبلغین دینی به صورت فصلی و مناسبتی به مناطق عشایری
۳. حمایت از برگزاری اردوهای زیارتی، سیاحتی برای جامعه عشایری
۴. برنامه ریزی برای جذب واجدین شرایط و نیز جوانان و دانش آموزان مستعد عشایری برای تربیت مبلغ و مربی
۵. برگزاری نمایشگاه ها و جشنواره های دینی و مذهبی در مناطق عشایری
۶. همکاری با سازمان امور عشایر ایران جهت دریافت تقویم سالانه کوچ و استقرار عشایر به صورت زمانی و مکانی جهت اعزام مبلغ به مناطق عشایری
۷. تهیه، تولید و حمایت از آثار و کتب دینی و مذهبی مناسب بر اساس نیازسنجی نیازهای فرهنگی و مذهبی عشایر با همکاری سازمان امور عشایر ایران و سازمان بسیج عشایری و توزیع توسط دستگاه های ذی ربط

ش. سازمان بسیج عشایری

۱. زمینه سازی اعزام گروه های جهادی به مناطق عشایری با رویکرد فرهنگی و اجتماعی
۲. تبیین و شناساندن پتانسیل ها و نقش مولد جامعه عشایری به جامعه در قالب نمایشگاه ها و جشنواره های فرهنگی با همکاری سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و سایر دستگاه های ذی ربط
۳. تهیه و توزیع محصولات فرهنگی و مذهبی در جامعه عشایری با همکاری دستگاه های ذی ربط
۴. انجام مطالعات و برآورد آسیب ها و تهدیدات فرهنگی و اجتماعی جامعه عشایری
۵. برگزاری مسابقات و جشنواره های فرهنگی و اجتماعی در جامعه عشایری با همکاری دستگاه های ذی ربط
۶. شناسایی و برگزاری یادواره شهدای شاخص جامعه عشایری و برگزاری یادواره شهدای زن جامعه عشایری
۷. برگزاری اردوهای فرهنگی و سیاحتی و زیارتی برای عشایر با همکاری آموزش و پرورش
۸. انجام فعالیت های فرهنگی و ارائه آموزش های عقیدتی و سایر آموزش های لازم توسط بسیج در مناطق عشایری
۹. راه اندازی پایگاه های بسیج در مناطق عشایری
۱۰. در اولویت قرار دادن فعالیت های خانواده محور در فعالیت های فرهنگی ذی ربط

ص. سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری و طرح ویژه ارایه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری و الزام دستگاه های اجرایی مربوط به اجرای وظایف و تکالیف مندرج در آنها - مصوب ۱۳۹۵/۰۹/۱۴

- ۱- برنامه ریزی برای افزایش پوشش کامل شبکه های صدا و سیما و تحت پوشش کامل قرار دادن برنامه های صدا و سیما در مناطق عشایری کشور
- ۲- تهیه، تولید و پخش برنامه های رادیویی و تلویزیونی مرتبط با جامعه عشایری توسط رسانه ملی در محور های زیر:
  - ۲-۱- نمایش سبک زندگی عشایر در برنامه ها و تولیدات استانی و ملی
  - ۲-۲- مستندسازی عناصر فرهنگ، هنر و ... عشایر در قالب فیلم و ... با همکاری دستگاه های ذی ربط
  - ۲-۳- شناسایی، معرفی و شناساندن ویژگی ها، قابلیت ها، پتانسیل ها و ارزش های دینی، فرهنگی و اجتماعی عشایر
  - ۲-۴- تهیه و پخش برنامه های آموزشی متناسب با مقتضیات و نیاز های جامعه عشایری
  - ۲-۵- راه اندازی دایمی برنامه مادی عشایر (رادیویی و تلویزیونی) به منظور تحکیم و پایداری هویت فرهنگی و اجتماعی آنان
- ۳- گنجاندن و لحاظ جامعه عشایری در محتوای برنامه ها، جشنواره ها، همایش های صدا و سیما در سطوح استانی، ملی و بین المللی
- ۴- تبیین نقش و انعکاس ویژگی های فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و ... با تاکید بر جایگاه عشایر در اقتصاد مقاومتی، تولید، امنیت پدافندی و غذایی کشور
- ۵- پوشش رسانه ای و پخش اخبار رویدادها، وقایع و مسایل مرتبط با جامعه عشایری و انعکاس اقدامات دستگاه های اجرایی در این مناطق

ض- ستاد اقامه نماز

- ۱- اجرای طرح یاوران نماز در مناطق عشایری
- ۲- تهیه تقویم و اجرای دوره های منظم آموزش نماز و صحیح خوانی در مناطق عشایری با همکاری سازمان بسیج عشایری
- ۳- تقدیر از فعالان برتر حوزه نماز عشایر
- ۴- تهیه و توزیع کتب مذهبی و اقلام آموزشی متناسب با ویژگی های فرهنگی و اجتماعی عشایر
- ۵- اعزام مبلغ به مناطق عشایری با هماهنگی و همکاری با دستگاه های ذی ربط نظیر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم و سازمان تبلیغات اسلامی

ط- کمیته امداد امام خمینی (ره)

- ۱- شناسایی عشایر نیازمند و ارایه خدمات لازم به جامعه عشایری
- ۲- ایجاد مجتمع های شبانه روزی دانش آموزی برای فرزندان عشایری
- ۳- حمایت مالی برای تسهیل در آموزش سواد و ادامه تحصیل افراد تحت پوشش
- ۴- کمک به توسعه سواد آموزی افراد تحت پوشش با همکاری نهضت سواد آموزی
- ۵- ارایه مشاوره تحصیلی به فرزندان عشایر تحت پوشش
- ۶- ساماندهی و برنامه ریزی اوقات فراغت عشایر تحت پوشش
- ۷- اجرای اردوهای زیارتی برای سالمندان عشایر تحت پوشش
- ۸- بستر سازی و اجرای طرح های آموزشی نظیر طرح فلاح
- ۹- اجرای آموزش های عمومی خانواده و مهارت های اجتماعی در مناطق عشایری
- ۱۰- اجرای دوره های ارتقای مهارت های شغلی و زندگی، آموزش قرآن با ایجاد کانون های فرهنگی موقت
- ۱۱- ارایه مشاوره های فرهنگی، مذهبی و روان شناسی به عشایر به ویژه در حوزه تشکیل خانواده و ازدواج
- ۱۲- کمک به ترویج و تسهیل امر از دواج در جامعه عشایری با اولویت جوانان عشایری
- ۱۳- تکریم مددجویان موفق در جامعه عشایری
- ۱۴- استعدادیابی و نخبه شناسی و نخبه پروری در میان خانواده های عشایری تحت پوشش
- ۱۵- کمک به ترویج فرهنگ پرداخت وجوهات شرعی از جمله زکات در جامعه عشایری

ظ- سازمان امور عشایر ایران / دبیرخانه شورای عالی عشایر ایران

**برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری و طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری و الزام دستگاه های اجرایی
مربوط به اجرای وظایف و تکالیف مندرج در آنها - مصوب ۱۳۹۵/۰۹/۱۴**

- ۱- پیگیری برای اجرایی نمودن "طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری کشور" از طریق دستگاه های اجرایی ذي ربط تا حصول نتیجه
- ۲- هماهنگی به منظور نیازسنجی و انجام وظایف دستگاه های اجرایی ذي ربط در حوزه فرهنگی و مذهبی جامعه عشایری مندرج در طرح
- ۳- مکان یابی ایجاد خدمات زیربنایی، فرهنگی و مذهبی و سطح بندی مناطق متناسب با استانداردهای تعیین شده در آیین نامه ساماندهی عشایر و اعلام آن به دستگاه های ذي ربط
- ۴- اخذ، جمعبندی و ارزیابی گزارش اقدامات و عملکرد دستگاه های فرهنگی- مذهبی و ارائه آن به شورای عالی عشایر
- ۵- همکاری با دستگاه های اجرایی ذي ربط جهت تهیه برنامه های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت برای جامعه عشایری
- ۶- بررسی و رصد رشد شاخص ها و سطح برخورداری های فرهنگی- مذهبی در مناطق عشایری در طول سال های برنامه های توسعه
- ۷- هماهنگی، هم اندیشی و عقد تفاهم نامه های همکاری مشترک با دستگاه های ذي ربط در امور فرهنگی و مذهبی به منظور بهبود و استمرار خدمات رسانی به عشایر
- ۸- معرفی دستگاه های اجرایی نمونه در اجرای طرح، به منظور تقدیر و تشویق آنان

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات - معاونت حقوقی ریاست جمهوری (Qavanin.ir)

